

У цьому зв'язку вважаємо необхідним серед перспектив подальших досліджень окреслити створення окремих «галузевих» тлумачних лінгвокультурологічних словників ключових концептів американської культури, у тлумачних статтях до яких обов'язково буде наведено низку актуалізаторів у вигляді найновітніших лінгвокультурем-фразеологізмів, та тематичних лінгвокультурологічних словників фразових інновацій, призначених для іншомовних користувачів із високим та «експертним» рівнями володіння англійською мовою.

Література

- Апресян Ю. Д. Избранные труды. Т.2 : Интегральное описание языка и системная лексикография / Ю. Д. Апресян. – М. : Школа русской культуры, 1995. – 767 с.
- Драбовська В. А. Лінгвокультурологічна концепція лексикографії США. Дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Драбовська Віра Анатоліївна; Львівський націон. ун.-т. – Запоріжжя, 2016. – 289 с.
- Зацний Ю. А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний. – Л. : ПАІС, 2007. – 228 с.
- Каліберда О. О. Енциклопедизм як різнорівневий складник англомовних тлумачних словників : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Каліберда Оксана Олександрівна. – Запоріжжя, 2012. – 256 с.
- Карташков А. Н. Принципы построения учебно-толковых словарей для иностранцев (проблема словарика и лексикографической разработки слова в словарях серии Хорнби) : Учеб. пособие / А. Н. Карташков. – Иваново : ИВТИ, 1992. – 241 с.
- Ладика О. В. Вербалізація національно-культурного компонента семантичної структури концепту American Dream / О. В. Ладика // Слов'янський збірник. – 2012. – Вип.17. – Част.1. – С. 160-165.
- Ладика О. В. Особливості ціннісної складової лінгвокультурного концепту American Dream / О. В. Ладика // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – Вип. 28. – 2012. – С. 219 – 230 [Електронний ресурс] : Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pssrtt_2012_28_30
- Логинов А. Л. Мифологическая составляющая концепта “The American Dream” / А. Л. Логинов // Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского, 2012. - № 1 (2). – С. 139-143.
- Положин М. М. Концептуальна система як базове поняття когнітивної семантики й теорії мовної особистості / М. М. Положин // Проблеми романо-германської філології. Збірник наукових праць. – Ужгород : Ліра, 2005. – С. 5-19.
- Томенчук М. В. Варіантно зумовлена концептуалізація дійсності у сучасній англійській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Томенчук Мар'яна Василівна. – Чернівці, 2008. – 20 с.
- Тхорик В. И. Лингвокультурология и межкультурная коммуникация. Учебное пособие. Второе издание // В. И. Тхорик, Н. Ю. Фанян. – М. : ГИС, 2006. – 260 с.
- Филиппова М. М. К вопросу о ключевых концептах американского менталитета / М. М. Филиппова // Язык, сознание, коммуникация : Сб. статей / Отв. ред. В. В. Красных, А. И. Изотов. – М. : МАКС Пресс, 2011. – Вып. 42. – С. 27-34.
- American Culture – Key Concepts and Values [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.communicaid.com/country/united-states-of-america/#.vwljju-6rnc>
- Cambridge Dictionary of American English. Second Edition. – Cambridge University Press, 2008. – 1112 p.
- Grimm D. The New Street Smarts // US News and World Report. – 2003. - Aug 18–25. - P. 20 - 21.
- Kövesces Z. Bridge Two. British-American. American-British Dictionary / Z. Kövesces. – Budapest, 2008. – 464 p.
- Liddy G.G. When I Was a Kid, This Was a Free Country. – Washington : Regnery Publishing, 2002. – 236 p.
- Longman Dictionary of American English. New edition. – Harlow, 2007. – 1078 p.
- Longman Dictionary of English Language and Culture. New Edition / Ed. by D. Summers. – Harlow, 2012. – 1628 p.
- Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. New Edition. – Oxford, 2011. – 1760 p.
- Oxford Guide to British and American Culture. New edition / Ed. by Jonathan Crowther. – Oxford : Oxford University Press, 2010.

(Матеріал надійшов до редакції 19.09.17)

УДК: 811.111:81'27:81-2

КОЗЛОВА Т. О.

(Запорізький національний університет)

КЛЮЧОВІ КОНЦЕПТИ ПОЛІЦЕНТРИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У статті розглянуто ключові концепти культури як втілення національного світовідчуття, раціонального та духовно-емоційного досвіду етносу. Аналіз культурних домінант і національних особливостей картин світу, вербалізованих різними варіантами поліцентричної мови, вимагає адекватних принципів їх ідентифікації та верифікації. Компактним та ефективним для дослідження важливих складників культури виявляється метод аналізу ключових концептів через їх імена, які встановлюються за такими принципами: історична стабільність, дериваційний потенціал, функціональна нейтральність та актуальність для різних сфер комунікації, а також прецедентність. Аналіз імен ключових концептів культури ширший, ніж аналіз окремих одиниць, і забезпечує проникнення в систему етнічних цінностей, розкриття цілісних моделей культури.

Ключові слова: мовна картина світу, ключовий концепт культури, поліцентрична мова, австралійський та новозеландський національні варіанти англійської мови

Козлова Т. О. Ключевые концепты полицентрической англоязычной картины мира и критерии их идентификации. В статье рассматриваются ключевые концепты культуры как воплощение национального мироощущения, рационального и духовно-эмоционального опыта этноса. Анализ культурных доминант и национальных особенностей картин мира,

вербализованных разными вариантами полицентрического языка, должен основываться на адекватных принципах идентификации концептов и верификации их ключевого статуса. Компактным и эффективным для исследования важных составляющих культуры является метод их изучения через посредство имен ключевых концептов, которые соответствуют таким критериям: историческая стабильность, деривационный потенциал, функциональная нейтральность и актуальность для различных сфер коммуникации, а также прецедентность. Анализ имен ключевых концептов культуры выходит за пределы анализа отдельных единиц и обеспечивает проникновение в систему этнических ценностей, раскрывает целостные модели культуры.

Ключевые слова: языковая картина мира, ключевой концепт культуры, полицентрический язык, австралийский и новозеландский национальные варианты английского языка.

Kozlova T. O. Identification of the Key Concepts in the Pluricentric English Worldview. This article has attempted to provide a more compact and adequate approach to the identification and analysis of the key concepts of culture. The key concepts are fundamental values, ethnic attitudes, and the results our perceptive, rational, spiritual and emotional experiences embedded in a culture.

Cultures and subcultures differ in their priorities. Various English-speaking subcultures share their basic values with the mainstream culture. However, their defining feature is that they give a priority to some certain values which they appreciate and preserve in a more obvious way. The key values of the English-speaking subcultures are not necessarily in conflict with those of the pluricentric English mainstream culture. For example, the conceptual contrast between CENTER and PERIPHERY, i.e. between something that is populated, urban, developed, cultivated, civilized, or near, and something that is deserted, rural, undeveloped, uncultivated, wild, or far off, is universally central. However, THE BUSH, i.e. an area of land that has never been cultivated and where there are very few people, is a matter of priority in Australian and New Zealand English-speaking subcultures where *bush* acquires symbolic senses. Emphasizing the pluricentric English culture continuity, Australian and New Zealand BUSH pertains to natural vegetation, an improvised and lacking sophistication lifestyle. In contrast to the pejorative connotations relevant to the mainstream culture, Australian and New Zealand BUSH is prized for its uniqueness, indifference and self-helpfulness of people, their skillfulness and ingenuity. The centrality of THE BUSH to Australian and New Zealand worldview is evident from the historical stability of the word *bush* in Australian and New Zealand Englishes, its potential for derivational and phraseological productivity, neutrality in language and discourse. This set of linguistic criteria will prove useful along with the extralinguistic evidence of the concept centrality found in the evaluative judgements of the native speakers of Australian and New Zealand Englishes.

Key words: language worldview, key concept of culture, pluricentric language, Australian and New Zealand national varieties of English.

Вступні зауваження. Необхідність розширення наукового світогляду, розуміння взаємозв'язків мови, культури, і мислення зумовили інтеграцію лінгвістики, культурології та когнітології (М. Алефіренко, Н. Арутюнова, М. Болдирев, Т. Булигіна, А. Вежбицька, С. Воркачов, В. Карасик, В. Колесов, В. Красних, Д. Лихачов, В. Маслова, М. Піменова, З. Попова, А. Приходько, Т. Радзівська, О. Снітко, Ю. Степанов, І. Стернін, Н. Слухай, В. Теля та інші). Спільний об'єкт дослідження становлять ключові концепти культури (в інших термінах – константи [Степанов 2001], ядерні цінності чи ключові слова культури [Вежбицька 2001], культурні домінанти [Карасик 2002, с. 166-205]), які вивчаються сьогодні в межах глобальної системи знань, без чіткого розмежування методів названих наукових галузей. Зібрано багатий фактичний матеріал, з'ясовано окремі механізми та чинники формування особливостей етнічних картин світу [Андрейчук 2011; Голубовская 2002; Корнилов 2003; Кошарная 2002; Поскурин 1991; Приходько 2013; Топорова 1994; 1996; 2002; Цивьян 1990]. Утім до цього часу недостатньо вивченими лишаються механізми формування концептів, однаково важливих для різних лінгвокультур і виражених засобами поліцентричної системи, зокрема, англійської мови. Література з проблем формування [Кріцберг 2001; Скибина 1996] та маніфестації концептів у національних варіантах англійської мови значна [Абрамова 2007; Беспала 2012; Бочегова 2006; Ваніна 2011; Вишаренко 1999; Горобець 2007; Данилов 2005; Жукова 2011; Козлова 2001; 2005(а); 2005(б); 2005(в); Прохвачева 2000; Сергієнко 2016; Юнацька 2006 та інші]. Попри декларовану в окремих дослідженнях поліаспектність і системність аналізу, вони мають констатувальний характер та обмежуються характеристикою наповнення номінативних полів концептів [Архіпова 2013; Битко 2008; Томенчук 2008]. Очевидно, специфіка формування й варіативність картин світу, реалізованих в поліетнічному просторі мови, ускладнює аналіз і визначення їх ключових концептів. Хоча тенденція в напрямку розв'язання цього питання вже спостерігається [Вежбицька 2001, с. 169-200; Беспала 2012; Козлова 2005(б)].

Актуальність статті визначається необхідністю аналізу національних концептосистем та їх окремих фрагментів, вербалізованих засобами однієї (поліцентричної) мови, встановлення розходжень та наближень ключових концептів, релевантних для кількох лінгвокультур поліетнічної системи.

Мета статті: виробити критерії ідентифікації ключового статусу концепту культури, схарактеризувати процеси формування ключових концептів, релевантних для національних англійськомовних картин світу. Сформульована мета передбачає розв'язання таких **завдань**: обґрунтувати релевантність критеріїв ідентифікації ключових концептів культури; довести ключовий статус концепту BUSH в австралійській та новозеландській англійськомовних картинах світу.

Об'єкт дослідження: концепт BUSH / ГЛИБИНКА як культурно зумовлене уявлення про простір в австралійській та новозеландській картинах світу.

Предмет дослідження: проєкції концепту BUSH та його вербалізація засобами австралійського та новозеландського національних варіантів англійської мови.

Матеріалом дослідження слугували 512 лексичних одиниць з компонентом *bush* та 300 текстових фрагментів їх уживань. **Джерельна база** дослідження охоплює словники національних варіантів англійської мови [DNZE 1997; CAND 1992], а також художні, публіцистичні та наукові тексти.

Завершеність процесу концептуалізації поняття закріплюється наявністю ключового вербалізатора – імені концепту, але не забезпечує йому центральність у системі лінгвокультури. Наприклад, 'вода', 'земля', 'добре' і 'погане', 'життя' і 'смерть' тощо належать до категорії універсальних, базових понять і вербалізовані в генетично неспоріднених та географічно віддалених одна від одної мовах. Лексичні одиниці на позначення цих понять, хоч вони й дуже неоднорідні за значеннями, виходять за межі специфічних реалій культури (назви предметів побуту, зброї, одягу тощо) і віддзеркалюють той чи той тип культури. Проте подібні лексеми не завжди виявляються у якийсь спосіб виділені в культурних системах чи входять до ядра національного менталітету. На думку А. Вежбицької [Вежбицкая 2001, с. 33], концепти, закодовані в словах рос. *родина* та англ. *motherland, homeland*, а також у словах рос. *правда, истина* та англ. *truth*, є вельми значущими саме для російськомовної, а не англійськомовної культури. Ці загальноживані одиниці (рос. *родина, истина*) набагато частотніші в російській, ніж в англійській мові.

Разом із цим критерій частотності імені концепту ненадійний для встановлення його ключового статусу: уживаність одиниці рос. *правда* значно перевищує уживаність рос. *истина* [т.с.] – імені концепту, характерного для російськомовної культури.

У термінах семіотики імена ключових концептів розуміють як імена речей, що відкривають шлях не тільки до пізнання суті цих речей, а й шлях до пізнання ментальності носіїв культури. Отже, ключові концепти культури – це головні концепти етнічної спільноти, вони «не лише мисляться, а й переживаються» [Степанов 2001, с. 43], розкривають національний характер: «У кожного народу особливий спосіб мислення, система своїх категорій, або особливе співвідношення понять, властивих ще й іншим етносам. Є щось, що спонукає винятково мислити, орієнтуватися на власні проблеми, розв'язувати їх, і спрямовувати думку до якоїсь мети» [Гачев 1988, с. 180]. Концепт, який посідає центральне місце в лінгвокультурі, емоційно забарвлений. Він співвідноситься з цінностями та антицінностями культури, очікуваннями й настановами суспільства. Оскільки ключовий концепт пов'язаний з багатьма аспектами лінгвокультури, його вербальні позначення існують не ізольовано, а взаємодіють з іншими одиницями системи, зокрема, з фразеологізмами, стійкими колокаціями, прислів'ями й приказками, а також уживаються у відомих піснях, висловах чи інших прецедентних текстах.

Отже, аналіз імен ключових концептів («ключових слів» [Вежбицкая 2001, с. 35-38]) може бути застосований як метод дослідження культури. Він передбачає вивчення конкретних одиниць мови з огляду на їх історичну стійкість, словотвірний потенціал та розвинені системні зв'язки, уживаність у різних сферах комунікації та в прецедентних текстах. Втім, аналіз ключових слів культури виявляється значно ширшим, ніж аналіз окремих одиниць, і забезпечує проникнення в систему етнічних цінностей, розкриття цілісних моделей культури.

Ключовий статус концепту BUSH / ГЛИБИНКА в австралійській та новозеландській лінгвокультурах. За відсутності конкретних методів встановлення центральних концептів культури, об'єктивні висновки про ключовий статус концепту BUSH можна отримати за низкою критеріїв: уживаність номінацій, дискурсивна актуальність апеляцій та інтроспективна аксіологічна ідентифікація.

Історично-культурні витoki концепту. Виокремлення людини з природи, усвідомлення власного «Я» зумовило антропоцентричність поглядів на Всесвіт, у якому Людина стала центральною точкою відліку, мірилом усього існуючого й уявного. Модель простору у древніх культурах вибудовувалася за зразком людського тіла [Афанасьев 1995, с. 60-61, 71, 109; Голубовская 2004, с. 114-115; Красных 2002, с. 235, 239; Мазанько 1974; Маковский 1996, с. 52-53, 117-125, 204-208, 258]. Позначення частин тіла набували символічних функцій: голова – верх, ноги – низ, руки – правий та лівий боки. Позиція людини визначалася за напрямом руху сонця, що позначилося на “картографуванні” Всесвіту у наївній картині світу.

Наприклад, схід пов'язували з місцем народження сонячного світла (іє. **aues-* “світити, золото; схід сонця” > герм. **aust-* > дангл. *ēast-* “схід; бік сонця”, лат. *Aurōra* [IEED, с. 86-87], др. *ἠώς ἕως, ἄως, ἄφωρ, ἄως* “світанок, ранок; день; життя; схід, південь; Аврора – богиня світанку” [LIGEL]) та асоціювали з ідеальним простором, життям, радістю, щастям. Захід сприймався як темний бік (іє. **uesperos* “вечір; ніч” > герм. **west*, а також др. *ἔσπερος*, лат. *vesper* “вечір” [IEED, с. 1173-1174], лит. *ūkanas* “хмарний, захмарений”, лат. *umbra* < **unskrā* “тінь”) та асоціювався зі смертю, потойбічними силами, які активізуються, коли стемніє (др. *ἔσπερος θεός* “Гадес – бог темряви, підземного світу, володар царства тіней померлих; підземне царство бога, куди потрапляють померлі” [LIGEL]).

За древньою традицією під час молитви поверталися на схід, до сонця. Тому правий бік пов'язували з півднем, а лівий – з північчю. Оскільки протилежність ‘правий-лівий’ проектувалася на опозицію ‘південь-північ’, то й ліва, і північна частини сприймалися негативно, як ‘ворожі’ (іє. **sejio* > **lajiuo-* “лівий; кривий > слабкий, хворий” > лит. *išlaivóti* “кривий; горбатий” [IEED, с. 652], лат. *laeva* “ліва рука, щуйца”, *laevus* “лівий; незграбний; дурний; такий, що передвіщає біду; зловісний” [ДЛРС 2008, с. 438]), а права й південна частини світу – позитивно, як ‘свої’.

У такий спосіб просторові орієнтири верх/низ, правий/лівий проектується на географічні координати схід/захід та південь/північ, які інклюзують інші важливі антиномії - часові (день/ніч), колоративні (світлий/темний), аксіологічні (добрий/поганий) тощо. Концептуалізація фізичного простору впорядковує різні аспекти існування людини, оскільки просторові уявлення переносяться на соціокультурне середовище й протиставлення свій/чужий (‘позитивний, пов'язаний із життям людини, світлий, зрозумілий, відомий тощо’ / ‘негативний, непов'язаний із життям людини, темний, незрозумілий, невідомий тощо’).

Концепція розподілу світу на ‘свій’ і ‘чужий’ набула ще більшої актуальності в індоєвропейській культурі упродовж Новітньої історії людства у зв'язку зі зміною демографічної ситуації, міграціями європейців на інші континенти, відкриттям Нового Світу та заснуванням колоній в Америці, Австралії, Новій Зеландії, Африці. Ці культурно-історичні та соціальні чинники прискорили розвиток концепту ГЛИБИНКА в англійськомовній картині світу. Цей концепт формувався паралельно в національних картинах світу, які внаслідок географічної дисперсії англійської мови, з одного боку, підтримували спільну англосаксонську лінгвокультурну традицію і взаємодіяли, а з іншого боку, поступово виявляли ознаки диверсифікації у процесах фіксації нового досвіду й знання про світ. Особливості історії формування британських колоній та лінгвістичної ситуації на різних територіях зумовили культурну специфіку концептуалізації поняття ‘глибинка’ та його вербалізації в американському (АА), канадському (КА), австралійському (АВА), новозеландському (НЗА) та південноафриканському (ПАА) варіантах англійської мови [Козлова 2005(б)]. Отже, концепти культури “неоднаково” існують на різних історичних

етапах. На думку Ю.С. Степанова, «вони по-різному реальні для людей конкретної культури» [Степанов 2001, с. 48].

Функціональна нейтральність та продуктивність імені концепту. В австралійській та новозеландській картинах світу концептуалізацію поняття ‘глибинка’ (‘місцевості, віддаленої від районного чи обласного центру, великого населеного пункту’) можна вважати завершеною, що підтверджується наявністю основного вербалізатора концепту – *bush*. Ім’я концепту представлено функціонально нейтральним іменником з узагальненим значенням.

Концепт BUSH формувався упродовж періоду облаштування життя в колоніях, на значній відстані від центру (метрополії на Британських островах) і вибудовувався на базі знань та уявлень мовців про географічний і соціальний простір. Припускаємо, що уявлення про простір як такий, що поділяється на світ ‘обжитий’ (‘свій’) та ‘необжитий’ (‘чужий’), є універсальним. Проте в межах поліетнічної англійськомовної культури такі уявлення актуалізуються у вигляді різних конфігурацій. Для перевірки цього припущення було здійснено вибірку зі словників національних варіантів англійської мови. Результатом цієї процедури став набір лексем, значення яких містить семантичний компонент ‘глибинка, незаселена територія’ – *border, boundary, boundary-line, bush, front, frontier, line, out, outback, outside, veld* тощо. Для американської мовної картини світу релевантними є найменування *border, boundary, bush, front, frontier, out*, для канадської конфігурації – *border, boundary, bush, front, frontier, line, out, outback, outside*. Австралійська англійськомовна культура віддає перевагу одиницям *border, boundary, bush, frontier, line, out, outback, outside*, а лексеми *bush, front, out, outback, boundary, boundary-line* співвідносяться з новозеландською лінгвокультурною системою. Для південно-африканської англійськомовної конфігурації актуальними виявилися *border, bush, frontier, veld*.

Номінативна щільність поняття ‘периферія, глибинка’ у варіантах англійської мови свідчить про значущість концепту, розвиток національної самобутності, культурно-мовної креативності, про творче ставлення до слова, намагання мовців зафіксувати в мові різні особливості денотату, тенденцію до варіативності та урізноманітнення засобів кодування. Проте селективність номінацій як на міжваріантному, так і на внутрішньоваріантному рівнях доводить, що не всі одиниці однаково значимі для різних національних культур, тобто є «культуроносними».

Ключовим терміном для американської та канадської варіацій концепту виявилася лексема *frontier*: АА – “*What is the frontier? It is not the European frontier...*”; “*Protestantism was the religion of the common man in the days of the American frontier*” [цит. за: DAENP 1996, с. 670], КА – “*...the frontier of our Province...could not be expected to keep up with...improvement*” (Haight Country Life 71), “*... the Front, in all matters pertaining to culture and fashion thought itself quite superior to the more backwoods country of the Twentieth*” (Connor Glengarry 69) [цит. за: DCE 1967, с. 281-282]. Вибір однакової бази для формування імені концепту в американській та канадській англійськомовних лінгвокультурах свідчить про їх географічну наближеність та спільність історичних процесів: у 1867 р. Канада була домініоном Великобританії, але все ще перебувала під політичним та економічним впливом США. Зауважимо, що американський *Frontier* – явище минулого й сьогодні вже втратив свою актуальність, а для Канади – це реалія сучасності (КА – “*...Canada, unlike the United States, still has a frontier*” (1940) (McCormac Canada 200) [цит. за: DCE 1967, с. 282]).

Ключовим словом для південно-африканської англійськомовної культури є найменування *veld*: ПАА – “*I have known the people who sit..and dream about the veld.., and start believing in what they call the soul of the veld, untill..the veld means a different thing to them from what it does for me*” (H.C. Bosman Mafeking Rd [1969] 65) [цит. за: DSAENP 1996, с. 765].

Найменування *bush* стає ключовим позначенням глибинки на півночі Канади: КА – “*In the bush, all things are in common; you cannot even get a bed without having to share it with a companion*” (Moodie Roughing It 87); “*In many parts of the bush in wintertime, the only manmade tracks to be found are snowshoe prints...and the caterpillar tread...*” (Star Wkly 23 Jan. 36/1) [цит. за: DCE 1967, с. 96].

Bush характеризується особливим аксіологічним навантаженням в австралійському та новозеландському культурних контекстах: АВА – “*The bush has an iconic status in Australian life and features strongly in any debate about national identity, especially as expressed in Australian literature, painting, popular music, films and foods. The bush was something that was uniquely Australian and very different to the European landscapes familiar to many new immigrants. The bush was revered as a source of national ideals... Romanticising the bush in this way was a big step forward for Australians in their steps towards self-identity*” [ТАВ 2011]; НЗА – “*With the bush language there comes a certain attitude to the hills, a conviction that the bush is a great place to be*” (Pickering Hills) [цит. за: DNZE 1997, с. 111]. Вибір однієї й тієї ж одиниці як ключового слова в австралійській та новозеландській лінгвокультурах пояснюється територіальною близькістю та спільністю історії цих англійськомовних культур.

Ім'я концепту не має функціональної обмеженості. По-перше, одиниця *bush* співвідноситься нейтральним шаром лексики. Пор.: АВА – *the bush* “areas that are not used for growing crops, usually far from cities and very few people live there” та (розмовне) *Woop Woop* “a place that is far from any towns or cities” [CAND 1992, с. 647]. По-друге, вона входить до складу загального ядра національних варіантів англійської мови, і в кожному з них уживається на позначення ‘сільської місцевості’, ‘глибинки’, ‘дикої, незайманої природи’. Наприклад:

АА – *The Bush* “a term Alaskans use to generally describe regions of the State not connected to the North American road network [WAD 2007, с. 364] (“*Bush Alaska is one of the planet's last barely inhabited areas*” [WFA 2007, с. 434]);

КА – *bush, bush country, bushland*, або канад. фр. *la brousse*, розм. *le bois* “forested wilderness, esp. the extensive sub-arctic forest of Canada” (“...even the endless forests here are termed the bush” (Campbell Travels 222) [цит. за: DCE 1967, с. 95]); “in Colonial times, the country back from the settled towns” (“*In the bush, all things are in common: you cannot even get a bed without having to share it with a companion*” (Moodie Roughing It 87) [цит. за: DCE 1967, с. 96]);

ПАА (зокрема, the Mpumalanga, Limpopo Lowveld, The Limpopo River Valley, northern KwaZulu-Natal) – *bush, bosch* “the thick vegetation covering any uncultivated area” (“*Those parts of Kaffraria which are clothed by nature with this so called 'bush'. are almost impervious to European invader*” (F.P. Fleming Kaffraria 32) [цит. за: DSAEHP 1996, с. 123]), *the bush* “undeveloped, uninhabited country in its natural state” (“*the bush camp is only for bush purists. Toilet facilities are a toilet roll, a spade, and a clearing far from the campsite*” (J. Shepherd-Smith Sunday Tribune (1991) 19 May 5) [цит. за: DSAEHP 1996, с. 124]).

Високий ступінь словотворчої продуктивності лексеми *bush* в АВА та НЗА засвідчує формування великих за обсягом гнізд з вершиною-іменем концепту, розвиток полісемії та збільшення обсягу лексичного значення. Результати аналізу словникових статей показали, що від основи *bush* утворилося 130 похідних в АВА та 278 дериватів в НЗА, порівняно з 80 дериватами в КА та 24 – в ПАА.

Похідні імені концепту корелюють з різними семантичними сферами. Наведемо окремі приклади:

ПРИРОДА > ФЛОРА - *bush lawyer, bush apple, bush cucumber* (АВА); *bush manuka, bush lily, bush thistle bush grass* (НЗА); ФАУНА - *bushman's clock, bush canary, bush devil* (АВА); *bush hawk, bush moa, bush hen, bush snail* (НЗА); ЛАНДШАФТ - *bush grass* (АВА); *open bush, standing bush, timber bush, milling bush, virgin bush, maiden bush, bush creek, bush gully* (НЗА);

ЛЮДИНА > МІСЦЕВІСТЬ, РЕГІОН - *bush country, bush land* (НЗА); МІШКАНЕЦЬ - *bush native, bushman, bushranger* (АВА); *bush-dweller, bush-boy, bush Maori* (НЗА); НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ - *bush capital, bush camp* (АВА); *bush-district, bush camp* (НЗА); ЖИТЛО, БУДІВЛЯ - *bush shanty, bush hut, Bushman's Home* (АВА); *bush house, bush hut, bush inn, bush hotel* (НЗА); ЗАНЯТТЯ, РОБОТА, ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ - *bush work, bush labourer, bush madness* (АВА) *bush boss, bush scout, bush clerk, bush-feller, bush-clearing* (НЗА); СОЦІАЛЬНІ СТОСУНКИ - *bush*

fighting, bush warfare (НЗА); ХАРАКТЕР - *a good man in the bush, bush liar, bush hospitality* (АВА); *bush-shy, bush justice* (НЗА);

КУЛЬТУРА Й ПОБУТ > СТИЛЬ ЖИТТЯ, КОЛОРИТ - *bush fashion* (АВА); *bush life, bush fever, bush-love, bush lore* (НЗА); ОДЯГ - *bush bass, bush knife* (АВА); *bush swag, bush nighty, bushman's shirt, bushman's pants, bush costume* (НЗА); ЇЖА - *bush tea, bush tucker* (АВА); *bush bread, bush bun, bush whiskey, bush steak* (НЗА); МИСТЕЦТВО - *bush ballad, bush balladist, bush song*(АВА); *bush poetry* (НЗА); ПРЕДМЕТИ ПОБУТУ - *bush shower* (АВА); *bush fence, bush chimney* (НЗА); ОСВІТА - *bush-school* (АВА); ТРАНСПОРТ - *bush wagon, bush tram* (НЗА); МОВА - *bush talk* (НЗА) тощо.

Полісемантизм одиниці *bush* в АВА та НЗА визначає її широкозначність: структура лексичного значення *bush* в АВА охоплює 17 ЛСВ, а в НЗА - 20 ЛСВ.

Одиниця *bush* входить до складу переконливої кількості фразеологізмів: АВА – *to take (to) the bush, to go bush* “to leave the town for the country”, *to go bush* “to escape from one’s usual haunts”, *what do you think this is - bush week?* “a period of student festivity”, *Sydney or the Bush* “all or nothing” тощо; НЗА – *to go bush (back to the bush)* “of a Europeanized Maori, to revert to traditional tribal ways”, *to run/spread like a bush-fire* “of news, to spread quickly”, *to rage/roar like a bush-fire* “to rage fiercely, noisily, out of control”, *straight from the bush* “to allude a stereotype of ‘uncivilized’ Maori” тощо.

Історична стабільність і прецедентність імені концепту. Фіксації одиниці *bush* в писемних пам’ятках підтверджують константність концепту: АВА - “*Australians were struggling to define themselves out of a new space, the vastness of a strange country. They wanted to establish a real, unique Australia in the bush. The heroes went to the bush to start a new life. The land exists as a challenge to survival, for adventure and pioneering*” (Dai, Yin) [AI 2010]; НЗА - “*Like settlers in other societies, colonial New Zealanders saw their role as bringing civilisation to a wilderness... The later 19th century saw the rise of a romantic view of nature, and of wild, untamed environments. In New Zealand this led to a new respect for the bush. Recreational walks such as the Milford Track and international tourism encouraged a more positive view of the forests as unique and beautiful*” (Jock Phillips. *The New Zealand Bush*) [ТА].

Перші фіксації одиниці співвідносяться з початковим періодом заснування британських колоній у південній півкулі. Культурна значимість концепту в той час підтверджується вживанням одиниці *bush* з означеним артиклем на позначення чогось унікального, властивого лише Австралії та Новій Зеландії, чогось такого, що привертає увагу, набуває цінності, перетворюється на винятково австралійську чи новозеландську реалію буття: АВА – (1790 – дата фіксації одиниці в писемних пам’ятках) “*They had to run into the bush, on there [sic] seeing the Boat pulling towards them*” (R. Clark Jrnl. 15 Febr.133), (1825) “*There is at this moment many a poor settler living up the country buried in the bush*” (Howe’s *Weekly Commercial Express* 23 May 3) [цит. за: CAND 1992, с. 92], “*The settlers cleared the bush long ago...*”, “*You might...recommend some parts of the bush for an improvement...*”, “*Huge areas of grassland... they are called the bush*”, “*There is a strong counter-tradition... Lawson hated the bush and reveled in the city*”, “*...it did win the bush*”, “*others escaped to the bush*”, “*two horses immediately started, taking to the bush*”, “*betake themselves to the bush*” [цит. за: CAND 1992, с. 92-94] тощо; НЗА – (1815) “*Warrakkee expressed..his fears lest the English should..increase their numbers, drive the natives into the bush, and take away their land from them*” (Kendall) [цит. за: DNZE 1997, с. 107], (1964) “[*New chum*] ‘*They’re p-pongas.*’ [*New Zealander..*].. ‘*They belong to the bush.*’ ‘*W-what bush?*’ ‘*The bush, silly, Native bush*’..” (Jefferey Mairangi 23) [цит. за: DNZE 1997, с. 107], “*...drive the natives into the bush*”, “*Asleep in the bush*”, “*...a small piece of the bush*”, “*...the natives had an exasperating habit of retreating to ‘the bush’*”, “*In the summer we worked in the smaller bush, cutting posts*”, “*I might as well take to the bush*”, “*far-away in the bush backblocks*” [цит. за: DNZE 1997, с. 107-110] тощо.

Про етнокультурну цінність імені концепту свідчить його приналежність до прецедентних феноменів – «елементів змісту свідомості» [Красных 2007, с. 42-59]. Найменування *bush* добре відоме представникам австралійської та новозеландської

лінгвокультур. Воно має надособистісний характер, і всі члени суспільства мають загальний інваріант сприйняття позначеного іменем явища. Те, що BUSH належить до розряду широко відомих реалій підтверджують такі факти:

- написання одиниці з великої літери й надання їй статусу власної назви ((АВА) - “*To prevent prisoners... from absconding... and running into the **Bush***”, “... who had absconded from the Public Works and taken to the **Bush**”, “... we ‘went **Bush**’ (that is, left the track)” [цит. за: CAND 1992, с. 95]; (НЗА) – “*Those three [musterers] were ‘**Bush Rats**’. They came from the Alford Forest district, commonly known as ‘**The Bush**’ ” (Newton Ten Thousand Dogs 26) [цит. за: DNZE 1997, с. 108]”;*

- інтеграція одиниці до складу топонімів-комполітів: НЗА – “...*the next large forest is the **Tautuku bush***”, “*The settlers gave their settlements or localities names such as **Wright’s Bush, Ryal Bush, Pigeon Bush, or Kowhai Bush**, they cleared the **Seventy Mile Bush** so thoroughly that it is now but a memory; they left remnants that are now reserves, such as **Barton’s Bush and Wilton’s Bush**”, “*That coastal Southland was heavily forested may be discerned today from the place-names on a map: **Longbush..Myross Bush, Grove Bush, Pine Bush, Roslyn Bush ... Mabel Bush..and so on***” [цит. за: DNZE 1997, с. 107].*

Дискурсивна актуальність та інтроспективна аксіологічна ідентифікація концепту. Концепт BUSH є актуальним в когнітивному плані, оскільки апелює до нього постійно відновлюється в мовленні: АВА - “...*after the bush fashion* - that is to say, in a very indifferent style”; “*bush ballad: ...the commonest type of Australian poems..., often very spirited, but also very rugged*” [цит. за: CAND 1992, с. 94]; НЗА - “*The Bush in colonial parlance means everywhere out of the towns, the black plains of Canterbury and the dreary uplands of Otago destitute ...*” (Cockburn-Hood Chowbokiana 74) [цит. за: DNZE 1997, с. 108].

В англійській мові Австралії та Нової Зеландії лексема *bush* актуальна в різних типах дискурсу:

- розмовному – (АВА) “*We met a bush larrikin...in all his glory. He was dressed like – like a bush larrikin ... He had been to a ball where some blank had ‘touched’ his blanky overcoat*” (Bulletin (Sydney) 5 Nov. 20/2) [цит. за: CAND 1992, с. 95]; (НЗА) “*Fancy you known old Wilkie..Don’t you follow the game [sc. rugby]? Or you been up in the bush or what?*” (Bacon In the Sticks) [цит. за: DNZE 1997, с. 108];

- художньому – (АВА) “*But the bush hath moods and changes, // as the seasons rise and fall, // And the men who know the bush-land // - they are loyal through it all*” (In Defence of the Bush, The Bulletin, 23 July 1892) [AI 2010];

- масово-інформаційному – (НЗА) “*Uniting Congregations of Aotearoa New Zealand (UCANZ) new guide to Gospel through NZ’s mass media, and for all who work within this influential industry*” [BT 2012];

- рекламному – (АВА) “*Are you looking to advertise in Australia’s only **Bush Ballad Magazine?***” [BB 2017]; (НЗА) “*Visitors can try some gourmet “bush tucker”, or native New Zealand food, at this annual festival held in March in Hokitika - on the rugged West Coast of the South Island*” [HWF 2014];

- фольклорному – (АВА) “*The distinctive themes and origins of Australia’s bush music can be traced to the songs sung by the convicts who were sent to Australia during the early period of the British colonisation, beginning in 1788. Early Australian ballads sing of the harsh ways of life of the epoch and of such people and events as bushrangers, swagmen, drovers, stockmen and shearers. Convict and bushranger verses often railed against government tyranny. Classic bush songs on such themes include: The Wild Colonial Boy, Click Go The Shears, The Eumeralla Shore, The Drover’s Dream, The Queensland Drover, The Dying Stockman and Moreton Bay*” [BSM 2011]; (НЗА) “*From the bushmen to the breaking down, // From the breaker-down to the bench. // From the benchies to the tailing-out, // From the tailor-out to the yard*” (Timber, a traditional song found among the timber workers of the North Island) [BSNS 2006].

Одиниця *bush* та її деривати вживаються в контекстах, які містять судження австралійської та новозеландської спільноти про власну культуру та ментальність, що сприяє

актуалізації національного автостереотипу – (АВА) “*The bush can be cruel at times, and yet, although she may leave us alone with our beloved dead, her very cruelty brings with it a fierce, consoling pain; for out bush our dead are all our own.*” (Jeannie (Aeneas) Gunn *We of the Never-Never*) [AI 2010]; (НЗА) “*Today, we value the surviving stands for their beauty, and as a habitat for unique*” (Jock Phillips *The New Zealand Bush*) [TA 2011], “*Like settlers in other societies, colonial New Zealanders ... associated the bush with rough behaviour. ... ‘If you do “go into the bush”, meaning really going in for country life, be on your guard against the common danger of relapsing into barbarism*” [т.с.], “*... people began to value the crude language, rough humour and mateship of the bush as distinctively New Zealand qualities*” [т.с.].

Явище, позначене одиницею *bush*, визнається австралійцями та новозеландцями характерним для їхнього суспільства. BUSH розглядається як невід’ємна складова національного менталітету та світогляду загалом: (АВА) “*...at the heart of our ethos... it [Bush] is omnipresent*” (Jack Thompson) [BI 2010], “*Against background strangeness, of strange beasts and birds and plants, in a human emptiness of three million square miles... A new nation, a new human type, is being formed in Australia*” (P. R. Stephensen) [т.с.]; (НЗА) “*The first Europeans in New Zealand found its landscapes desolate and forbidding – unless they could be used for farming, gold mining or timber. ‘A mountain here is only beautiful if it has good grass on it ... if it is good for sheep, it is beautiful, magnificent, and all the rest; if not, it is n ... make a New Zealand culture that did not borrow from British culture. The country’s wild landscapes helped them define their identity. Saving the bush after the 1960s, more people came to think that the bush was important.*” (*Perceptions of the landscape*) [TA 2011].

Висновки та узагальнення. Концепт ПЕРІФЕРІЯ, ГЛИБИНКА є спільним для різних національних картин світу, вербалізованих засобами поліцентричної англійської мови. Архаїчний шар цього концепту сягає періоду праїндоевропейської єдності, але втратив актуальність для носіїв сучасних індоевропейських лінгвокультур. Первинні смисли різних позначень цього поняття з часом згасали внаслідок лексико-семантичного вивітрювання упродовж історичного розвитку англійської мови і як гомогенної системи, і як географічно дисперсного поліетнічного утворення. Когнітивна ознака ‘свій, обжитий / чужий, необжитий простір’ закладена в глибинних етимологіях прямих і опосередкованих позначень концепту, не зникає повністю, а лише затемнюються актуальнішими ознаками.

На формування цілісної етнічної мовної картини світу та окремих її сегментів впливає такий екстралінгвальний чинник як середовище існування. Зміни в екології, умовах життєдіяльності переінакшують ті картини світу, які утворилися раніше. Зміна довкілля, об’єктів та явищ, що оточують мовців, стимулюють модифікацію етнічного світовідчуття.

Уявлення про простір як такий, що поділяється на світ ‘обжитий’ (‘свій’) та ‘необжитий’ (‘чужий’), є універсальним. Проте в межах поліетнічної англійськомовної культури такі уявлення актуалізуються у вигляді різних конфігурацій, зокрема, американської, канадської, австралійської, новозеландської, південно-африканської тощо. Концепт BUSH, який втілює австралійську та новозеландську варіації концепту ГЛИБИНКА, набув значимості й належить до основоположних понять австралійської та новозеландської англійськомовних лінгвокультур.

Вивчення ключових концептів культури через аналіз їх ключових вербалізаторів підтвердив об’єктивність та компактність обраного методу, який дозволяє уникнути надмірного заглиблення у складну структуру концептів та зайвої деталізації їх номінативних полів. Ефективність встановлення ключового статусу концепту визначає комплексність застосованих критеріїв, зокрема історичної стабільності й продуктивності імені концепту, його нейтральності, дискурсивної актуальності та аксіологічної значимості для носіїв досліджуваної лінгвокультури.

Перспективи дослідження передбачають зіставний аналіз макроструктури ключових концептів поліетнічних картин світу, що сприятиме усвідомленню суті процесів концептуальної конвергенції та дивергенції, які наявні в ситуації формування поліцентричних мов та їх функціонуванні як лінгва-франка.

Література

- Абрамова Ю. В. Регулятивний потенціал британських прислів'їв як засобів мовного втілення концептів ЧОЛОВІК та ЖІНКА : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Ю. В. Абрамова. – Харків, 2007. – 20 с.
- Андрейчук Н. І. Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця XV – початку XVII століття : монографія / Надія Іванівна Андрейчук. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – 280 с.
- Архіпова О. М. Концептуальні поля австралійського та новозеландського варіантів англійської мови [Електронний ресурс] / О. М. Архіпова // Матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. "Перший крок у науку". – Луганськ : Глобус-Прінт, 2013. – Режим доступу : http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/1963/1/Kontseptualni_polia_avstraliiskoho_ta_novozelandskoho_variativ_anhliiskoi_movy.pdf
- Афанасьев А. Н. Поэтическое воззрение славян на природу / Александр Николаевич Афанасьев. – В 3-х т. – Т. I. – М. : Современный писатель, 1995. – 416 с. - (Славянский мир).
- Беспала Л. В. Формування карибської англомовної картини світу в умовах лінгвокультурних контактів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Л. В. Беспала. – Одеса, 2012. – 20 с.
- Битко Н. С. Запозичення як спосіб адаптації концептуальної і лексичної системи англійської мови до альтернативної реальності (на матеріалі запозичень з автохтонних мов у канадський і новозеландський варіанти) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Н. С. Битко. – Одеса, 2008. – 20 с.
- Бочегова Н. Н. Объективация национально-культурного своеобразия в английском языке США : автореф. дис. ... докт. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / Н. Н. Бочегова. – СПб, 2006. – 37 с.
- Ваніна Г. В. Особливості вербалізації концепту PR/ ПІАР/ ПІАР в англійському (американський варіант), українському та російському газетному дискурсі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.17 "Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство" / Г. В. Ваніна. — К., 2011. — 21 с.
- Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов / Анна Вежбицкая ; [пер. с англ. А. Д. Шмелева]. – М. : Языки славянской культуры, 2001. – 288 с. – (Язык. Семіотика. Культура. Малая серия).
- Вишаренко С. В. Принципы структурирования концепта "honor" и текстовая реализация его ядерных компонентов : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / С. В. Вишаренко. – СПб, 1999. – 23 с.
- Гачев Г. Д. Национальные образы мира / Георгий Гачев. — М. : Советский писатель, 1988. – 396 с.
- Голубовская И. А. Этнические особенности языковых картин мира : монография / Ирина Александровна Голубовская. – К. : Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2002. – 293 с.
- Горобець І. С. Мовні засоби відтворення концепту ЗЛОЧИНЕЦЬ у сучасній американській художній прозі та газетній публіцистиці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / І. С. Горобець. – Донецьк, 2007. – 20 с.
- Данилов К. В. Англо-американские правовые концепты и CRIME PUNISHMENT в лингвокультурном освещении : Учебное пособие / К. В. Данилов. – Саратов : Научная книга, 2005. – 128 с.
- Жукова Н. М. Роль субкультури аргю у формуванні австралійської англомовної картини світу кінця XVIII - середини XIX століть : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Н. М. Жукова. – Одеса, 2011. – 20 с.
- Карасик В. И. Языковой круг : личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 331 с.
- Козлова Т. О. Динаміка розвитку лексичної системи англійської мови в Австралії: етнолінгвістичний аспект (на матеріалі лексики з автохтонним компонентом значення) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Т. О. Козлова. – Харків, 2001. – 20 с.
- Козлова Т. О. Запозичення понять і концептів. Лінгвокультурологічний аналіз / Т. О. Козлова // Вісник Черкаського університету. – Вип. 68. – Черкаси : ЧНУ, 2005. – С. 28-40.
- Козлова Т. О. Концепт "Порубежье" в парадигме англоязычной культурной традиции / Т. О. Козлова // Проблеми семантики, речення та тексту : зб. наук. праць / відп. ред. Н. М. Корбозерова. – К. : ВЦ КНЛУ, 2005. – Вип. 13. – С. 156-170.
- Козлова Т. О. Принципы выделения репрезентативного ядра концепта и его системный анализ / Т. О. Козлова // Записки з романо-германської філології / ред. І. М. Колегаєва. – Одеса : Фенікс, 2005. – Вип. 16. – С. 67-77.
- Корнилов О. Я. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов. – М. : ЧеРо, 2003. – 349 с.
- Кошарная С. А. Миф и язык : Опыт лингвокультурологической реконструкции русской мифологической картины мира. – Белгород : БелГУ, 2002. – 287 с.
- Красных В. В. Этнопсихоллингвистика и лингвокультурология : курс лекций / Виктория Владимировна Красных. – М. : ИТДГК «Гнозис», 2007. – 284 с.
- Кріцберг Р. Я. Дивергенція та конвергенція регіональних варіантів англійської мови : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Р. Я. Кріцберг. - Київ, 2001. — 32 с.
- Мазанько І. Ф. Шуий и левый в языке письменных памятников эпохи XI – XIV вв. // Известия АН СССР : Сер. Литературы и языка. – 1974. – Т. 33. – № 5. – С. 477-480.
- Маковский М. М. Сравнительный словарь мифологической символики в индоевропейских языках : Образ мира и миры образов. – М.: «Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС», 1996. – 416 с.
- Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы / А. Н. Приходько. – Днепропетровск : Издатель Белая Е. А., 2013. – 307 с.
- Проскурин С. Г. Мифопоэтический мотив "мирового дерева" в древнеанглийском языке и англосаксонской культуре (концептуальный анализ)// Логический анализ языка. Культурные концепты / АН СССР; Ин-т языкознания; Отв. ред. Н. Д. Арутюнова. – М. : Наука, 1991. – С. 124-129.
- Прохвачева О. Г. Лингвокультурный концепт ПРИВАТНОСТЬ (на материале американского варианта английского языка) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / О. Г. Прохвачева. – Волгоград, 2000. – 20 с.
- Сергієнко В. Л. Лінгвокультурні концепти PRIDE і NOBILITY у британській мовній картині світу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / В. Л. Сергієнко. – Чернівці, 2016. – 20 с.
- Скибина В. И. Национально негомогенный язык и лексикографическая практика : монография / Валентина Ивановна Скибина. – Запорожье : РИП "Видавец", 1996. – 176 с.
- Степанов Ю. С. Константы. Словарь русской культуры / Юрий Сергеевич Степанов. - М. : Академический проект, 2001. – 990 с.
- Томенчук М. В. Варіантно зумовлена концептуалізація діяльності у сучасній англійській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / М. В. Томенчук. — Чернівці, 2008. — 20 с.

- Топорова Т. В. Древнегерманские представления о судьбе / Т. В. Топорова // Понятие судьбы в контексте разных культур: Сб. ст. / РАН, Науч. Совет по истории мировой культуры, Проблемная группа “Логический анализ языка”, Ин-т языкознания; Отв. ред. Арутюнова Н. Д. – М. : Наука, 1994. – С. 162-167.
- Топорова Т. В. Культура в зеркале языка : Древнегерманские двучленные имена собственные : монография / Татьяна Владимировна Топорова. – М. : Школа “Языки русской культуры”, 1996. – 255 с.
- Топорова Т. В. О древнеисландских космологических загадках как феномене языка и культуры : монография / Татьяна Владимировна Топорова. – М. : ИМЛИ РАН, 2002. – 236 с.
- Цивьян Т. В. Лингвистические основы балканской модели мира / Татьяна Владимировна Цивьян / АН СССР, Ин-т славяноведения и балканистики; Отв. ред. В. Н. Топоров. – М. : Наука, 1990. – 207 с.
- Юнацька Г. Б. Вербалізація стереотипів іспаномовної культури в американському варіанті англійської мови : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 “Германські мови” / Г. Б. Юнацька. – Запоріжжя, 2006. – 20 с.

Довідкова література

- (ДЛРС) Дворецкий И. Х. Латинско-русский словарь / И. Х. Дворецкий. – 11-е изд., стереотип. – М. : Рус. яз. Медиа, 2008. – 843, [5] с.
- (DAENP) A Dictionary of American English on Historical Principles: 4 vol. / comp. at Univ. of Chicago under the ed. of W. A. Craigie and J. R. Hulbert.- Vol. 1. – London : Oxford University Press, 1960. – 2552 p.
- (DSAENP) A Dictionary of South African English on Historical Principles / [ed. staff: managing ed. Penny Silva et al.]. – Oxford, etc. : Oxford University Press, 1996. – 825 p.
- (DCE) Dictionary of Canadian English: A Dictionary of Canadianisms on Historical principles / [ed. by W. S. Avis et al.]. – Toronto : Gage, 1967. – 879 p.
- (CAND) The Concise Australian National Dictionary / [ed. by J. Hughes]. – Melbourne : Oxford University Press, 1992. – 662 p.
- (DNZE) The Dictionary of New Zealand English / A Dictionary of New Zealandisms on Historical Principles / [ed. by H. W. Orsman]. – Auckland : Oxford University Press, 1997. – 965 p.
- (IEED) Indo-European Etymological Dictionary – Indogermanisches. Etymologisches Wörterbuch (J. Pokorny, 1959). A Proto-Indo-European language lexicon, and Etymological Dictionary of Early Indo-European languages [Electronic resource] / [scanned and recognized by George Starostin]. – Moscow. – 1104 p. – Access mode : <http://dnghu.org/indoeuropean.html>
- (LIGEL) Liddell H. G. An Intermediate Greek-English Lexicon / Henry George Liddell, Robert Scott; rev. and augmented throughout by Sir Henry Stuart Jones. with the assistance of Roderick McKenzie [Electronic resource]. – Oxford : Clarendon Press, 1940. // Perseus Digital Library / [ed.-in-chief Gregory R. Crane]. – // Perseus 4.0, the Perseus Hoppe; Tufts University, 1985–2014. – Access mode : <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/>

Джерела ілюстративного матеріалу

- (AI) Australian inspiration. Australians Celebrating the Voice and Spirit of Australia with Inspirational Quotes [Electronic resource] / Created by Christine Lister as a gift to the nation. - Australian Inspiration, 2010. – Access mode : <http://www.australianinspiration.com.au/Quotes/Nature/TheBushandtheOutback.aspx>
- (BB) Balladeers Bulletin // A.B.B.A. Australian Bush Balladeers Association Incorporated [Electronic resource]. – 2017. - Access mode : <http://www.bushballadeers.com.au/bulletin.htm>
- (BSNS) Brown M. In Search of Native Song: Traditional Folksong Collecting in New Zealand [Electronic resource] / Michael Brown. - 2006. – Access mode : http://www.mustrad.org.uk/articles/nz_songs.htm
- (BSM) Bush songs and music [Electronic resource] // Culture and Recreation. - 2011. – Access mode : <http://www.cultureandrecreation.gov.au/articles/music/bush/>
- (BB) Bush Telegraph [Electronic resource] / Presbyterian Church of Aotearoa New Zealand. – August, 2012, - Access mode : <http://www.presbyterian.org.nz/publications/bush-telegraph/2012/bush-telegraph-august-2012>
- (HWF) Hokitika Wildfoods Festival - West Coast // New Zealand's traditional Māori kai festival [Electronic resource]. – 2014. - Access mode : http://www.newzealand.com/travel/media/features/events/food_maori-kai-festivals.cfm
- (NZQ) New Zealand Quotes [Electronic resource]. – Access mode : http://thinkexist.com/quotes/with/keyword/new_zealand/
- (TA) Te Ara – The Encyclopedia of New Zealand [Electronic resource]. - 2011. – Access mode : <http://www.teara.govt.nz/en>
- (TAB) The Australian Bush [Electronic resource] // Australian Government, Culture Portal. - 2009. – Access mode : <http://australia.gov.au/about-australia/australian-story/austn-bush>
- (WAD) Wohlforth Ch. P. Alaska for Dummies / Charles P. Wohlforth. – Anchorage : John Wiley & Sons, 2007. – 428 p.
- (WFA) Wohlforth Ch. P. Frommer's Alaska / Charles P. Wohlforth. – Anchorage : John Wiley & Sons, 2007. – 514 p.
- (Матеріал надійшов до редакції 5.10.17)

УДК: 821.112.2:82-92

КУРОХТИНА А. М.

(Запорожский национальный университет)

КОНЦЕПТ НЕИМАТ В СОВРЕМЕННОЙ НЕМЕЦКОЙ ПУБЛИЦИСТИКЕ

Статья посвящена исследованию когнитивного аспекта современной немецкой публицистики. В работе анализируется концепт НЕИМАТ. Особое внимание уделяется его вербальной презентации.

Ключевые слова: концепт, коллективное сознание, вербализация, презентация.